

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Møtesaksnr.: O-sak 3
Møtenr.: 3/2014
Møtedato: 6. mai 2014
Notatdato: 25. april 2014
Arkivsaksnr.: 2014/4918
Saksbehandler: Enhet for lederstøtte/Per Heitmann

Administrative årsverk

Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret:

Universitetsstyret ba i møtet i mars i år, ifm. virksomhetsrapporteringen per 3. tertial 2013, om en mer utfyllende sak til styremøtet i mai om utviklingen i administrative årsverk ved UiO – vi ser en nedgang sentralt, men en økning ved fakulteter og museer.

Hovedproblemstillinger i saken:

1. Det er observert en økning på 70 årsverk i administrative stillinger ved fakulteter, museer og sentre fra oktober 2010 til årsskiftet 2013/2014. Vi har innhentet informasjon om denne utviklingen hos fakulteter og museer.
2. Det er ikke mulig å påvise noen som helst sammenheng mellom den observerte utviklingen og IHR-prosessen.
  - a. Omtrent halvparten av den observerte økningen må tilskrives tilfeldigheter knyttet til måletidstidspunkt eller rene teknikaliteter (organisasjonsendringer og stillingsomgjøring).
  - b. Resten av økningen har flere årsaker. Det er flere enheter som rapporterer om økt behov for administrativ støtte ifm. eksternt finansierte forskningsprosjekter.
3. Universitetsdirektøren vil følge utviklingen videre framover.

Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter:

Ingen.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Knut Riksen
direktør for virksomhets- og økonomistyring

Vedlegg: Notat datert 25. april 2014 «Administrative årsverk ved Universitetet i Oslo»

Administrative årsverk ved Universitetet i Oslo

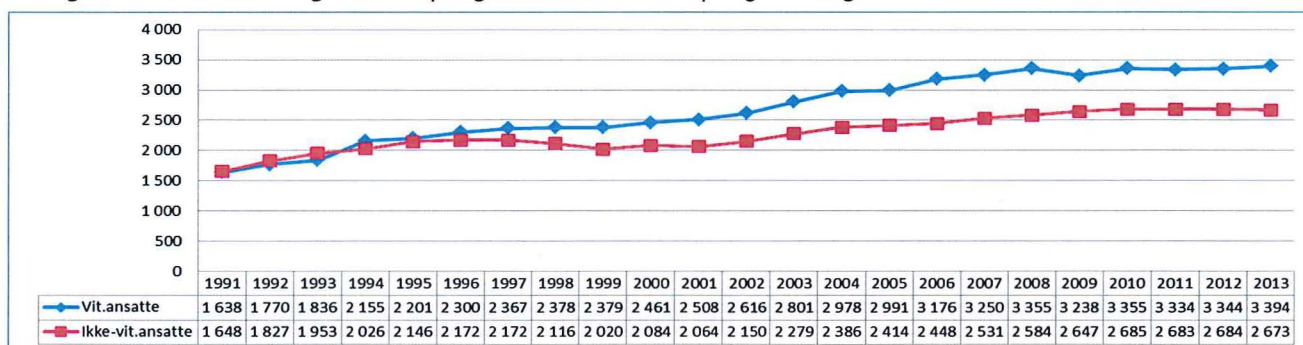
Per Heitmann

25. april 2014

Det er ikke mulig å observere noen sammenheng mellom reduksjon i antall administrative årsverk sentralt ved UiO og en økning ved fakulteter, museer og sentre. Den økningen som er målt ved enhetene skyldes dels tilfeldige utslag og dels økte oppgaver, bl.a. ifm. oppfølging av eksternt finansierte forskningsprosjekter.

Det store bildet når det gjelder årsverktvikling ved UiO framgår av figuren nedenfor. Mens vitenskapelige årsverk og ikke-vitenskapelige årsverk var like store størstedelen av 1990-tallet, har dette endret seg de siste 15 årene slik at årsverk i vitenskapelige stillinger utgjør mer enn halvparten av alle årsverk.¹ Årsaken til det handler først og fremst om øremerkede tildelinger av rekrutteringsstillinger.

Figur 1 Årsverktvikling vitenskapelige vs. ikke-vitenskapelige stillinger 1991-2013

I forbindelse med styresak i mars 2014 om virksomhetsrapport per tredje tertial 2013, ble det gjen-gitt tall som pekte på en nedgang i administrative årsverk sentralt ved UiO og en økning i slike årsverk ved fakulteter, museer og sentre. Styret ba på denne bakgrunn om å få en mer utfyllende analyse av situasjonen når det gjelder administrative årsverk og var spesielt opptatt av om IHR-prosessens ar-beid med effektivisering og innsparing sentralt kunne ha utilsiktede konsekvenser ved fakulteter og tilsvarende enheter i form av en kompensierende økning der. Vi gir i dette notatet mer detaljerte tall for utviklingen og gir, på grunnlag av kontakt med fakulteter og tilsvarende enheter, også informa-sjon om de sammenhengene som tallene bør tolkes i lys av.

Innledningsvis er det grunn til å peke på et behov for å være tilbakeholden med å overtolke data om endring som bygger på to faste måletidspunkter. Det kan naturligvis være slik for enkelte enheter at årsverktall for det ene eller andre tidspunktet inneholder utypiske/tilfeldige tall. I tillegg er vi på jakt etter endringer i oppgaveportefølje, for eksempel knyttet til vekst i eksternt finansierte prosjektmid-ler eller en generell vekst i antall årsverk ved enheten. Vi ser også at andelen administrativt ansatte

¹ Datakilde er Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Årsverkene omfatter all finansiering, og vi-tenskapelige årsverk inkluderer årsverk i rekrutteringsstillinger.

(eller støttestillinger mer generelt) av totalt antall ansatte er ganske ulik ved de forskjellige fakulteter, museer mv. Det kan være at tilnærming til et gjennomsnitt er ønskelig, men ulike tradisjoner og ulike måter å løse oppgaver på gjør at enhetene tradisjonelt har hatt betydelige frihetsgrader når det gjelder disponeringen av de samlede personalressursene.

Tabellen nedenfor gjengir utviklingen i administrative årsverk fra oktober 2010 til årsskiftet 2013/2014:²

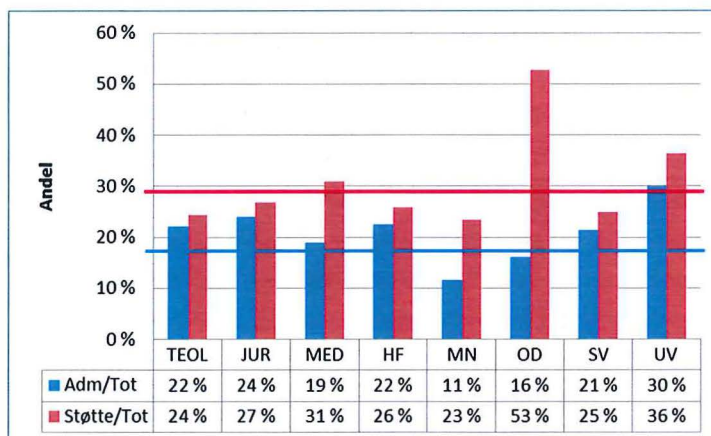
Tabell 1 Administrative årsverk 2010 vs. årsskiftet 2013/2014

Fakultet	Årsverk 2010	Årsverk 13/14	Endring	Enhet	Årsverk 2010	Årsverk 13/14	Endring
TEOL	12,7	10,2	- 2,5	KHM	41,7	56,0	14,3
JUR	78,1	79,2	1,1	NHM	11,0	19,8	8,8
MED	177,1	189,6	12,5	Sentre	28,1	34,7	6,6
HF	165,9	164,9	- 1,0	UB	63,2	59,5	- 3,7
MN	143,7	154,7	11,0	USIT	227,4	240,2	12,8
OD	44,1	48,6	4,5	EA	205,5	223,4	17,9
SV	96,4	107,8	11,4	LOS, øvrig	349,1	320,1	- 29,0
UV	84,2	87,3	3,1				

På neste side kommenterer vi tallene og gjengir også de forklaringer og sammenhenger som er innhentet fra fakulteter og tilsvarende enheter.

For fakultetenes del er det også interessant å se på administrative årsverk spesielt og støttestillinger mer generelt som andel av totale årsverk.³ Figuren nedenfor gir denne oversikten:

Figur 2 Administrative og støttestillinger som andel av totalt antall årsverk ved fakultetene 1/1/2014

De blå søylene representerer administrative årsverk som andel av totalt antall årsverk, og den blå linja er fakultetssnittet.

De røde søylene er alle støttestillinger (også administrative årsverk i tillegg til ingeniører etc.) som andel av totalt antall årsverk, og den røde linja representerer fakultetsnittet for denne måten å betrakte tallene på.

² Tallene gjelder den bevilgningsfinansierte delen av virksomheten (det er ganske få administrative årsverk finansiert over eksterne prosjektbevilgninger). Datakilde er UiOs årsverkskubbe. For øvrig er årsverk knyttet til nasjonale fellestjenester som Samordnet opptak og CRISTin utelatt fra tabellen. Endelig bør det nevnes at for LOS sin del (dvs. USIT, Eiendomsavdelingen og øvrige sentraladministrative enheter), gir vi tall for samlede årsverk – både administrative og tekniske stillinger – og kommenterer den samlede utviklingen. Disse tallene avviker dermed noe fra de som ble gitt i virksomhetsrapporten i mars.

³ Tall for administrative årsverk og støttestillinger gjelder den bevilgningsfinansierte delen av virksomheten. Den totalen de er målt som andel av, gjelder imidlertid all finansiering.

Vi ser at humaniora og samfunnsfag (UV spesielt) ligger over gjennomsnittet når man måler administrative årsverk som andel av totale årsverk, mens MN ligger et godt stykke under. Ser man på alle støttestillinger, blir bildet naturlig nok annerledes ved at innslaget av ingeniører er betydelig innenfor helse- og realfag. Spesielt drar klinikkvirksomheten ved OD gjennomsnittet oppover.

Tilfeldige utslag

Vi kan anta at data på ett bestemt tidspunkt kan være utypisk for den reelle situasjonen og at endringer basert på to faste målepunkter slik kan reflektere tilfeldigheter mer enn trender. I denne forklaringskategorien vil vi også inkludere organisatoriske endringer (enheter som flyttes).

1. SV (Det samfunnsvitenskapelige fakultet) hadde 5-6 flere administrative årsverk både i 2009 og i 2011 sammenliknet med 2010. Noe av veksten i antall administrative årsverk kan derfor ses på som et utslag av tilfeldigheter, men noe skyldes også andre forhold. Det kommer vi tilbake til.
2. KHM (Kulturhistorisk museum) hadde uvanlig lave årsverktall i administrative stillinger både i 2010 og 2011. Tallene både før og etter disse to årene er på linje med det som rapporteres ved årsskiftet 2013/2014.⁴
3. NHM (Naturhistorisk museum) hadde uvanlig lave årsverktall i administrative stillinger i årene 2008-2010. Noe av veksten må likevel karakteriseres som reell. Det kommer vi tilbake til.
4. Sentre er en samlebetegnelse for flere ulike enheter som er knyttet direkte til Universitetsstyret. Veksten i administrative årsverk for sentrene er i sin helhet forklart gjennom organisatoriske endringer (flyttingen av Uniforum og Apollon fra LOS).

Samlet sett er det en vekst i administrative stillinger ved fakulteter, museer og sentre på 70 årsverk fra 2010 til årsskiftet 2013/2014. Omtrent *halvparten* av denne veksten kan best forklares med den typen tilfeldige utslag som vi her har referert. Utslag pga. tilfeldigheter har spesielt stor betydning ved museene og sentre.

Oppgaveendringer

Gjennomgangen med fakulteter og museer viser at deler av veksten i administrative stillinger må forstås på grunnlag av økt oppgavemengde. Støtte ifm. eksternt finansierte forskningsprosjekter er ett av områdene som særskilt trekkes fram. *Ingen* av fakultetene/museene trekker fram konsekvenser av IHR-prosjektet som utløsende for vekst i administrative stillinger.

5. MED (Det medisinske fakultet) har hatt en vekst i administrative stillinger, både i antall årsverk (økning på 12,5) og som andel av totalt antall stillinger. Fakultetet anfører at veksten i andelen administrative årsverk av totalt antall årsverk skyldes en sterk vekst i antall personer med små stillingsbrøker (II-stillinger og lektorer). For øvrig er hovedforklaringene disse på veksten i antall administrative årsverk:

---

⁴ KHM arbeider videre med å avklare hvorfor årsverktallene i administrative stillinger var så lave i 2010/2011.

- a. Fakultetssekretariatet har flere årsverk pga. (i) etablering av fellesenhet med Oslo universitetssykehus for støtte ifm. eksternt finansierte forskningsprosjekter og (ii) videre arbeid med ny studieplan og styrking av studieseksjonen ifm. digital eksamen (gir behov for mer administrativt personale, men frigjør tid for vit. personale).
  - b. Institutt for klinisk medisin har etablert administrative koordinatorene i de 11 sykehusklinikkene der fakultet og sykehus arbeider svært tett sammen.
  - c. Det er også en vekst i administrative årsverk ved Institutt for helse og samfunn . En betydelig del av veksten her skyldes imidlertid at den administrative bemanningen i 2010 var spesielt lav i påvente av en bemanningsplan for et nytt, sammenslått institutt. Men det er også reell vekst (kommunikasjon, IT, forskning og studier).
  - d. De regionale etiske forskningskomiteene har hatt en betydelig vekst i perioden på grunnlag av øremerkede bevilgninger fra Stortinget.
  - e. Reduksjon ifm. at rettsmedisinsk institutt er flyttet ut av fakultetet/UiO.
6. MN (Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet) har hatt en økning på 11 årsverk i administrative stillinger. Som det framgår av figur 2, er MN det fakultetet som har den laveste administrative bemanningen, og en viss økning kan derfor være godt begrunnet med hensyn til oppgavemengde og –utførelse. Kommunikasjon og økonomi/prosjektstyring er begrunnelser for vekst i administrative stillinger på fakultetsnivå. Ved Senter for materialvitenskap og nanoteknologi er det økt administrativ bemanning for å gi bistand til prosjektledere. For øvrig er det samlet sett stillstand mht. administrative årsverk ved instituttene/sentrene ved MN.
  7. OD (Det odontologiske fakultet) har hatt en vekst på 4,5 årsverk i administrative stillinger. To av disse årsverkene er knyttet til behov for lederstøtte for dekan/prodekaner, til sammen ett årsverk har oppgaver fordelt på økonomi og studier. For øvrig er økningen dels et resultat av stillingsomgjøring (fra teknisk til administrativ stillingskode), dels et resultat av behov for vikarer ved foreldrepermisjoner og langvarig sykdom.
  8. SV har sentralisert økonomifunksjonen (2011) og IT-støtten (2013). Det har gitt en vekst i fakultetsadministrasjonen, men en tilsvarende nedgang i administrative årsverk på instituttnivå. Samtidig har de eksterne prosjektinntektene økt vesentlig – inntekter fra Forskningsrådet ligger 30 % høyere i 2012/2013 sammenliknet med 2010/2011, mens EU-inntektene er fire-doblet i samme periode. Det har gitt behov og grunnlag for en viss vekst på instituttnivå knyttet til forskningsadministrasjon. For øvrig ser vi, når vi tar med alle årsverk uavhengig av finansiering, en vekst fra 2010 til årsskiftet 2013/2014 på 50 årsverk i vitenskapelige stillinger og 5 årsverk i administrative stillinger.
  9. NHM har tilsynelatende hatt en vekst i administrative stillinger (9 årsverk flere ved siste årskifte enn i 2010). 3 av de 9 årsverkene er knyttet til ubesatte lederstillinger per 1. oktober 2010. Noe av veksten er også knyttet til stillingsomgjøring (fra drift til administrasjon) som enten er rene teknikaliteter eller har med lønnsutvikling for enkeltpersoner å gjøre. Realiteten i veksten handler om to midlertidige stillinger ifm. Botanisk hages 200-årsjubileum og administrativ støtte til et stort prosjekt i Brasil samt ett årsverk til arbeid med museets basisutstillinger og ett årsverk innen økonomi ifm. prosjektoppfølgning.

10. LOS/USIT (Ledelsen og støtteenheter/Universitetets senter for informasjonsteknologi) har samlet sett hatt en vekst i antall årsverk – både administrative og tekniske stillinger – på 13 fra 2010 til årsskiftet 2013/2014. 2/3 av veksten er knyttet til nasjonale oppgaver på vegne av hele UoH-sektoren. Den resterende veksten handler om IT-sikkerhet, innkjøp/økonomi og sekretariatsfunksjon for universitetsledelsens administrative IT-koordinering.
11. LOS/EA (Ledelsen og støtteenheter/Eiendomsavdelingen) har samlet sett hatt en vekst i antall årsverk – både administrative og tekniske stillinger – på 18 fra 2010 til årsskiftet 2013/2014. De viktigste årsakene er knyttet til økt renhold (bl.a. pga. Ole Johan Dahls hus) samt omorganiseringen av EA som medførte flere nye lederstillinger. I tillegg kommer mindre endringer ifm. informasjonsarbeid, behov for økt kvalitet mht. innkjøp, administrasjon av forskerboligordningen samt det forholdet at «Grønt UiO» ble en del av EA i 2011.

Reduksjon i administrative årsverk i LOS

Øvrige enheter i LOS utenom USIT og EA, har samlet sett hatt en nedgang i antall årsverk – både administrative, tekniske og andre stillinger – på 29 fra 2010 til årsskiftet 2013/2014. I den gamle Studieavdelingen og Forskningsadministrativ avdeling er nedgangen samlet på 16,5 årsverk. Mesteparten av denne nedgangen har skjedd i 2013 og kan ha sammenheng med IHR-prosessen. Også ved den gamle avdelingen Universitetsdirektørens kontor har reduksjonen vært betydelig (- 10,7 årsverk), men dette har nok mest sammenheng med avslutningen av UiOs jubileumsfeiring. I tillegg kommer en nedgang på 6,1 årsverk som følge av organisatoriske endringer (flyttingen av Apollon og Uniforum).

I den grad det har vært en reduksjon i antall administrative årsverk i LOS, er det alt for tidlig å si noe om dette har utilsiktede konsekvenser ved fakulteter og tilsvarende enheter. Å hindre at det eventuelt skulle kunne komme til å skje, er imidlertid en prioritert oppgave for universitetsdirektøren.

Oppsummering

På neste side følger en tabellarisk oppsummering. Når det gjelder administrative årsverk ved fakulteter, museer og sentre, er ingen spesiell oppfølging nødvendig:

- a) Det er ikke mulig å observere noen sammenheng mellom reduserte årsverk i administrative stillinger sentralt ved UiO og en økning ved fakulteter og tilsvarende enheter.
- b) Økningen i administrative årsverk ved fakulteter, museer og sentre forklares dels (omtrent halvparten) med tilfeldige utslag som skyldes utypiske tall som utgangspunkt for sammenlikningen eller rene teknikaliteter som stillingsomgjøring eller organisatoriske endringer.
- c) For øvrig er økningen i antall administrative årsverk knyttet til oppgaver. Én viktig driver av utviklingen handler om oppfølgingen av eksternt finansierte forskningsprosjekter.

TEOL	Nedgang i administrative årsverk – ingen spesielle kommentarer nødvendig.
JUR	Ingen endring i antall administrative årsverk – ingen spesielle kommentarer nødvendig. Andelen administrative årsverk er imidlertid høyere ved JUR enn mange andre steder og har vært økende. Framover er det imidlertid planlagt en økning i vitenskapelige stillinger som gjør at administrasjonsandelen vil synke.
MED	Det har vært en økning i antall administrative årsverk både i antall og som andel av totalt antall stillinger. Økningen er oppgaverelatert:
HF	Ingen endring i antall administrative årsverk – ingen spesielle kommentarer nødvendig.
MN	Økning på 11 årsverk i administrative stillinger. Størstedelen av veksten har skjedd på fakultetsnivå og skyldes flere oppgaver innenfor økonomi, kommunikasjon og forskningsadministrasjon.
OD	Økning på 4,5 årsverk i administrative stillinger. 2/3 av økningen skyldes økt behov for lederstøtte samt tettere oppfølging av økonomi og studier.
SV	Økning på 11,5 årsverk i administrative stillinger. Halvparten av økningen skyldes tilfeldigheter (ved at utgangsåret for sammenlikningen – 2010 – hadde uvanlig få administrative årsverk). Resten av økningen kan knyttes til en betydelig økning i eksterne prosjektinntekter, både fra Forskningsrådet og EU.
UV	En liten økning i antall administrative årsverk – ingen spesielle kommentarer nødvendig. Andelen administrative årsverk er imidlertid høyere ved UV enn mange andre steder og har vært økende pga. (i) nye oppgaver ifm. utdanningsfeltet, bl.a. utvidet praksis i lærerutdanningen, flere studieplasser i lektorprogrammet, rektorskolen og universitetsskoler og (ii) innsparing ved ett av instituttene som har ført til markert færre vitenskapelige årsverk der. Planene framover innebærer en økning i antall vitenskapelige årsverk slik at administrasjonsandelen vil synke.
KHM	Det ser ut til at økningen i antall administrative årsverk må tilskrives tilfeldigheter (uvanlig lave tall i 2010).
NHM	Det har vært en viss økning i administrative årsverk. Halvparten av økningen har med tilfeldigheter og teknikaliteter å gjøre; den andre halvparten skyldes oppgavevekst (og noe av dette har medført et midlertidig økt bemanningsbehov).
Sentre	Økningen i administrative årsverk skyldes i sin helhet en organisasjonsendring (flytting av Apollon og Uniforum) og ingen spesielle kommentarer er derfor nødvendig.
UB	Nedgang i administrative årsverk – ingen spesielle kommentarer nødvendig.
LOS/USIT	En vekst i antall årsverk totalt sett på 13. 2/3 av veksten er knyttet til nasjonale oppgaver på vegne av hele UoH-sektoren. Den resterende veksten handler om IT-sikkerhet, innkjøp/økonomi og sekretariatsfunksjon for universitetsledelsens administrative IT-koordinering.
LOS/EA	En vekst i antall årsverk totalt sett på 18. Mesteparten av økningen har to begrunnelser: (i) Økt renhold pga. Ole Johan Dahls hus og (ii) omorganiseringen av EA med flere nye lederstillinger.
LOS/øvrige	Det er en nedgang i antall årsverk totalt sett på 29. Noe av dette har nok sammenheng med IHR-prosessen, men noe skyldes også andre forhold – spesielt avsluttet 200-årsfeiring for UiO og flyttingen av Apollon og Uniforum.